

Protokół
z kontroli kompleksowej przeprowadzonej w Centrum Usług Społecznych
w Zagnańsku
w dniach 9, 10, 15, 16 i 17 lipca 2025 r.

I. Oznaczenie jednostki podlegającej kontroli, jej siedziba i adres, imię i nazwisko kierownika, z uwzględnieniem zmian zaistniałych w okresie objętym kontrolą.

Centrum Usług Społecznych w Zagnańsku jest gminną jednostką organizacyjną utworzoną do realizowania między innymi zadań własnych i zleconych gminy z zakresu pomocy społecznej. Swoim obszarem działania obejmuje gminę, w której zamieszkuje 12 070 mieszkańców. CUS ma siedzibę przy ul. Turystycznej 86, 26-050 Zagnańsk, tel. 41 311-31-35. Centrum posiada własny Regon 290505181 i NIP 959-09-25-903. Dyrektorem CUS w Zagnańsku jest Pani Agata Sykulska.

II. Imię i nazwisko, stanowisko służbowe członków zespołu inspektorów oraz numer i data upoważnienia do przeprowadzenia kontroli.

Kontrolę przeprowadził zespół inspektorów Oddziału Nadzoru nad Realizacją Zadań Samorządu Gminnego w Wydziale Polityki Społecznej i Zdrowia Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach w następującym składzie:

1. Magdalena Pracon, starszy inspektor wojewódzki, upoważnienie nr 558/2025 z dnia 8 lipca 2025 r. – kierująca zespołem inspektorów.
2. Katarzyna Wach, starszy inspektor wojewódzki, upoważnienie nr 557/2025 z dnia 8 lipca 2025 r.

Kontrola została wpisana do *Książki kontroli* pod pozycją 2/2025.

III. Data rozpoczęcia i zakończenia czynności kontrolnych w jednostce podlegającej kontroli, z wymienieniem dni będących przerwami w kontroli.

Kontrolę przeprowadzono w dniach 9, 10, 15, 16 i 17 lipca 2025 roku.

IV. Określenie zakresu kontroli i okresu objętego kontrolą.

Zakres kontroli:

1. Struktura organizacyjna, kwalifikacje kadry.
2. Ocena realizacji zadań z zakresu administracji rządowej i zadań własnych gminy wynikających z ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (t. j. Dz.U. z 2024 r. poz. 1283 ze zm.).

Kontrolą objęto okres od 1 stycznia 2025 r. do dnia kontroli.

V. Ocena skontrolowanej działalności, ze wskazaniem ustaleń, na których została oparta.

Ad 1. Struktura organizacyjna, kwalifikacje kadry

(art. 17 ust. 1 pkt 18, art. 110 ust. 11 i 12, art. 122 ustawy o pomocy społecznej).

Kontrolowana jednostka została utworzona na podstawie Uchwały Nr XII/43/90 Gminnej Rady Narodowej w Zagnańsku z dnia 27 lutego 1990 roku w sprawie utworzenia jednostki budżetowej pod nazwą „Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Zagnańsku”. Od 1 marca 2024 roku funkcjonuje na podstawie Uchwały Nr 105/VIII/2023 Rady Gminy Zagnańsk z dnia 11 grudnia 2023 roku w sprawie utworzenia Centrum Usług Społecznych w Zagnańsku poprzez przekształcenie Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Zagnańsku (Zał. 1 – Ustalenia dotyczące sposobu realizacji zadań z zakresu pomocy społecznej). CUS działa w oparciu o:

- 1) Statut będący załącznikiem do Uchwały Nr 105/VIII/2023 Rady Gminy Zagnańsk z dnia 11 grudnia 2023 roku w sprawie utworzenia Centrum Usług Społecznych w Zagnańsku poprzez przekształcenie Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Zagnańsku.
- 2) Regulamin organizacyjny wprowadzony Zarządzeniem Dyrektora Centrum Usług Społecznych w Zagnańsku Nr CUS.D.021.47.2024 z dnia 6 listopada 2024 r. w sprawie przyjęcia Regulaminu organizacyjnego w Centrum Usług Społecznych w Zagnańsku.
- 3) Zarządzenie Nr 46/2024 Wójta Gminy Zagnańsk z dnia 1 marca 2024 r. w sprawie udzielenia upoważnień w zakresie pomocy społecznej Dyrektorowi Centrum Usług Społecznych w Zagnańsku (w tym do wydawania decyzji administracyjnych w indywidualnych sprawach).
- 4) Zarządzenie Nr 83/2025 Wójta Gminy Zagnańsk z dnia 6 maja 2025 r. w sprawie udzielenia pracownikowi Centrum Usług Społecznych w Zagnańsku upoważnień w zakresie pomocy społecznej (w tym do wydawania decyzji administracyjnych w indywidualnych sprawach) oraz świadczeń rodzinnych.

Wypłata świadczeń z pomocy społecznej realizowana jest przelewem na indywidualne konta bankowe klientów.

Centrum Usług Społecznych ma swoją siedzibę w budynku wolnostojącym, będącym własnością Gminy, oddanym do użytkowania w lutym br. Na parterze budynku usytuowany jest m.in.: Punk Obsługi Interesanta, pokój, w którym przeprowadzane są rozmowy indywidualne, a w pozostałej części Klub Seniora oraz Świetlica środowiskowa. Na piętrze budynku Centrum posiada 15 pomieszczeń biurowych, w tym: pokój Dyrektora CUS, pokój Kierownika Działu Pomocy Społecznej, Wsparcia Rodziny i Świadczeń – organizatora pomocy społecznej, trzy

2-osobowe pokoje pracowników socjalnych. W dyspozycji CUS znajduje się pomieszczenie socjalne z pełnym wyposażeniem dla pracowników, serwerownia z kontrolą dostępu, sala konferencyjna oraz składnica akt. Budynek jest przystosowany do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami tj. korytarze mają odpowiednią szerokość, toalety dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnościami, jest winda, podjazdy dla osób poruszających się na wózku oraz wyznaczone jest miejsce parkingowe. Stwierdzić zatem należy, że warunki lokalowe dają klientom możliwość swobodnego przedstawiania swoich problemów w warunkach chroniących ich prywatność.

Zgodnie z § 11 Regulaminu organizacyjnego w Centrum Usług Społecznych w Zagnańsku do realizacji zadań z zakresu pomocy społecznej został wyodrębniony Dział Pomocy Społecznej, Wspierania Rodziny i Świadczeń, w skład którego wchodzi:

- Kierownik Działu Pomocy Społecznej, Wspierania Rodziny i Świadczeń – organizator pomocy społecznej;
- Zespół ds. realizacji zadań z zakresu pomocy społecznej;
- Zespół ds. opieki środowiskowej i instytucjonalnej;
- Zespół Wspierania Rodziny;
- Zespół Realizacji Świadczeń Rodzinnych i Alimentacyjnych.

Struktura organizacyjna w/w Działu CUS jest niezgodna z art. 23 ust. 2 pkt 2 i ust. 3 ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych (Dz.U. z 2019 r. poz. 1818 ze zm.), ponieważ w jego skład wchodzi Zespół Realizacji Świadczeń Rodzinnych i Alimentacyjnych, który zajmuje się zadaniami innymi niż zadania z zakresu pomocy społecznej.

W dniach kontroli w badanej jednostce w obszarze pomocy społecznej zatrudnionych na umowę o pracę było 11 pracowników, w tym: Dyrektor CUS, Kierownik Działu, 2 opiekunki środowiskowe, starszy pracownik socjalny, 2 specjalistów pracy socjalnej, 4 pracowników socjalnych (w tym 1 osoba na ½ etatu). Ustalono, że 5 pracowników realizowało pracę socjalną w terenie. Ponadto 5 specjalistów świadczyło specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi w ramach umów zleceń (Załącznik 2 – Tabela dotycząca osób zatrudnionych w kontrolowanej jednostce, które realizują zadania z zakresu pomocy społecznej).

Dyrektor Centrum posiada kwalifikacje określone w art. 25 ust. 2 ustawy o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych, w tym wskazane w art. 122 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej: ukończyła specjalizację w zakresie organizacji pomocy społecznej oraz 26-letni staż pracy w pomocy społecznej. Pracownicy socjalni oraz osoby świadczące specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi legitymują się

również właściwymi kwalifikacjami na zajmowanych stanowiskach, pracownicy socjalni posiadają legitymacje służbowe wydane według wzoru określonego rozporządzeniem w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego.

Ustalono, że Kierownik Działu jest równocześnie Kierownikiem Klubów Seniorów (Załącznik 3 – Porozumienie zmieniające warunki pracy i płacy). Zgodnie z art. 122 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej, każda jednostka organizacyjna pomocy społecznej, jaką są kluby seniora, powinna mieć osobę kierującą tą jednostką. Ponadto w strukturze organizacyjnej CUS Kluby Seniora znajdują się w innym Dziale, który podlega innemu Kierownikowi. A zatem osoba będąca Kierownikiem Działu Pomocy Społecznej, Wspierania Rodziny i Świadczeń – organizator pomocy społecznej, jako Kierownik Klubów Seniora jednocześnie podlega Kierownikowi Działu Organizowania Usług Społecznych – organizator usług społecznych.

W celu zbadania zgodności poziomu zatrudnienia pracowników socjalnych z zapisami ustawy o pomocy społecznej wykorzystano następujący miernik:

liczba rodzin i osób samotnie gospodarujących objętych pracą socjalną/liczba pracowników socjalnych (wg etatów) na nie więcej niż 50 rodzin i osób samotnie gospodarujących
 $168/5 = 33$

Z powyższego wynika, że stan zatrudnienia pracowników socjalnych na dzień kontroli jest zgodny z art. 110 ust. 11 i 12 ustawy o pomocy społecznej: w Centrum zatrudnionych jest 5 pracowników socjalnych na pełny etat, którzy realizują pracę socjalną w terenie i na jednego pracownika socjalnego przypadają 33 rodziny i osoby samotnie gospodarujące.

Ad 2. Ocena realizacji zadań z zakresu administracji rządowej i zadań własnych gminy wynikających z ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (t. j. Dz.U. z 2024 r. poz. 1283 ze zm.).

1. Zadania własne gminy o charakterze obowiązkowym:

- 1) *opracowanie i realizacja gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka*

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Zagnańsk na lata 2021 – 2028 została przyjęta Uchwałą Nr 102/VIII/2020 Rady Gminy Zagnańsk z dnia 22 grudnia 2020 r. Ustalono, że niniejszy dokument zawiera wszystkie elementy określone w art. 16b ustawy o pomocy społecznej.

2) sporządzanie, zgodnie z art. 16a, oceny w zakresie pomocy społecznej

Według art. 16a ust. 4 ustawy o pomocy społecznej ocena zasobów pomocy społecznej jest przedstawiana radzie gminy do 30 kwietnia za rok poprzedni. W badanym okresie ocena zasobów pomocy społecznej została przedłożona Radzie Gminy w ustawowym terminie. Dokument opracowano zgodnie z zapisami ustawy.

3) udzielanie schronienia, zapewnienie posiłku oraz niezbędnego ubrania osobom tego pozbawionym

Ustalono, że w 2025 r. odpłatność za udzielanie schronienia regulowała Uchwała Nr 29/VIII/2023 Rady Gminy Zagnańsk z dnia 20 marca 2023 r. w sprawie ustalenia szczegółowych zasad ponoszenia odpłatności za pobyt w ośrodku wsparcia, schroniskach dla osób bezdomnych, schroniskach dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi, mieszkaniach aktywizujących i chronionych, dla osób których gminą właściwą jest Gmina Zagnańsk, a następnie Uchwała Nr 16/IX/2025 Rady Gminy Zagnańsk z dnia 26 lutego 2025 r. w sprawie ustalenia szczegółowych zasad ponoszenia odpłatności za pobyt w ośrodku wsparcia, schroniskach dla osób bezdomnych, schroniskach dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi, mieszkaniach treningowych lub wspomaganych, dla osób których gminą właściwą jest Gmina Zagnańsk.

Umowy zlecające usługę tymczasowego schronienia zostały podpisane z Akademią Innowacji Społecznych, Stowarzyszeniem MONAR – Centrum Pomocy Bliźniemu MARKOT w Komórkach i Kołem Kieleckim Towarzystwa im. św. Brata Alberta w Kielcach.

W 2025 r. do dnia kontroli pomocy w tej formie udzielono 1 osobie. Sprawdzono akta i decyzję o numerze: CUS-PS.5112.698.IS.2025. W postanowieniu decyzji prawidłowo określono: gdzie udzielono schronienia, na jaki okres, odpłatność w % i w zł dziennie oraz podano informację o zwolnieniu z odpłatności.

4) przyznawanie i wypłacanie zasiłków okresowych

W roku 2025 do dnia kontroli zasiłek okresowy przyznano i wypłacono 40 osobom, najczęściej z powodu bezrobocia, długotrwałej i ciężkiej choroby oraz niepełnosprawności. Wysokość wypłacanych świadczeń była zgodna z art. 38 ustawy o pomocy społecznej. Kontroli poddano dokumentację wybranych osób objętych pomocą na mocy decyzji: CUS-PS.5101.591.AM.2025; CUS-PS.5101.1757a.IS.2025; CUS-PS.5101.2208.KJ.2025; CUS-PS.5101.1499.KJ.2025; CUS-PS.5101.2272.IS.2025. W postanowieniach decyzji prawidłowo podawano: wysokość przyznanej pomocy, okres na jaki jej udzielono, z jakiego powodu oraz sposób i termin wypłaty.

5) *przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych jako zadanie własne oraz zasiłków celowych w ramach rządowego programu „Posilek w szkole i w domu”*

W badanym okresie zasiłki celowe jako zadanie własne gminy wypłacono 37 osobom. Pomoc przyznawano w szczególności na pokrycie kosztów zakupu leków i leczenia. Sprawdzono losowo wybrane akta o numerach decyzji: CUS-PS.5102.1445.WK.2025; CUS-PS.5102.2029.IS.2025; CUS-PS.5102.1407.IS.2025; CUS-PS.5102.1763.WK.2025 – zasiłek przyznany w kwietniu i w maju, z wyjaśnień Dyrektora CUS wynika, że udzielenie świadczeń na dwa miesiące było podyktowane wyjątkowo trudną sytuacją zdrowotną i materialną klienta (Zał. 4 – Protokół przyjęcia ustnych wyjaśnień); CUS-PS.5102.2810.IS.2025 – błąd rachunkowy w wywiadzie: niewłaściwie wyliczony dochód, dodano dochód z prac społecznie użytecznych, natomiast pomoc przyznana zasadnie. W postanowieniach decyzji prawidłowo określano: wysokość przyznanej pomocy, cel na jaki udzielono świadczenia oraz sposób i termin wypłaty.

Ustalono, że została podjęta Uchwała Nr 106/VIII/2023 Rady Gminy Zagnańsk z dnia 11 grudnia 2023 r. w sprawie podwyższenia kryterium dochodowego uprawniającego do przyznania nieodpłatnie pomocy społecznej oraz w zakresie dożywiania w formie świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności dla osób objętych wieloletnim rządowym programem „Posilek w szkole i w domu” na lata 2024-2028. Ponadto obowiązuje Zarządzenie Nr 3/2024 Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Zagnańsku z dnia 2 stycznia 2024 r. w sprawie: zasad przyznawania i ustalania wysokości świadczeń w ramach wieloletniego rządowego programu „Posilek w szkole i w domu” na lata 2024-2028. Koszt świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności ustalono w wysokości odpowiadającej okolicznościom uzasadniającym udzielenie pomocy: a) 7,00 zł na osobę przy 1 dysfunkcji; b) od 7,01 zł do 10,00 zł na osobę przy 2-3 dysfunkcjach; c) od 10,01 zł do 15,00 zł szczególnie uzasadnione okoliczności.

Z zasiłków celowych na zakup posiłku lub żywności w ramach rządowego programu „Posilek w szkole i w domu” w 2025 roku do dnia kontroli skorzystało 100 osób. Sprawdzono losowo wybrane akta o numerach decyzji: CUS-PS.5102.1757.IS.2025; CUS-PS.5102.1498.KJ.2025; CUS-PS.5102.2210.KJ.2025; CUS-PS.5102.2273.IS.2025; CUS-PS.5102.1974.WK.2025. W postanowieniach decyzji prawidłowo określano: miesiące, w których przyznaje się pomoc, wysokość świadczenia, sposób i termin wypłaty. Natomiast brak informacji, że świadczenie ma charakter zasiłku celowego.

6) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego

W roku 2025 do dnia kontroli pomocy udzielono 4 rodzinom poszkodowanym w wyniku zdarzeń losowych: pożaru i nawałnicy. Sprawdzono akta o numerach decyzji: CUS-PS.5105.473.KJ.2025; CUS-PS.5105.2991.EM.2025; CUS-PS.5105.2942.IS.2025; CUS-PS.5105.2990.EM.2025. W postanowieniach decyzji prawidłowo określano: wysokość przyznanej pomocy, cel na jaki udzielono świadczenia oraz sposób i termin wypłaty.

7) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków na świadczenia zdrowotne osobom bezdomnym oraz innym osobom niemającym dochodu i możliwości uzyskania świadczeń na podstawie przepisów o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych

Ww. świadczenia w okresie objętym kontrolą nie były przyznawane z powodu braku wniosków.

8) przyznawanie zasiłków celowych w formie biletu kredytowanego

W okresie objętym kontrolą nie były przyznawane zasiłki celowe w formie biletu kredytowanego.

9) opłacanie składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe za osobę, która zrezygnuje z zatrudnienia w związku z koniecznością sprawowania bezpośredniej, osobistej opieki nad długotrwale lub ciężko chorym członkiem rodziny oraz wspólnie niezamieszkującymi matką, ojcem lub rodzeństwem

Ww. świadczenia w okresie objętym kontrolą nie były przyznawane z powodu braku wniosków.

10) praca socjalna

Praca socjalna realizowana jest przez pracowników socjalnych w formie regularnych kontaktów z rodzinami wymagającymi wsparcia, osobami samotnymi, w szczególności starszymi i z niepełnosprawnościami, poprzez cykliczne wizyty w środowisku. Ponadto pracownicy socjalni na bieżąco współpracują z innymi organizacjami i podmiotami w celu udzielania kompleksowego wsparcia osobom potrzebującym, pomagają w wypełnianiu wniosków do innych instytucji, informują o formach pomocy społecznej i warunkach jej przyznawania. Dane z Raportu pracy użytkowników systemu POMOST za okres 01.01.-30.06.2025: 370 przeprowadzonych wywiadów środowiskowych, 11 zawartych kontraktów

socjalnych, 1153 kontakty z rodzinami/osobami w różnych formach pracy socjalnej. Wsparciem w postaci pracy socjalnej ogółem objęto 168 rodzin, z czego 42 rodziny korzystały wyłącznie z tej formy pomocy. Należy uznać, że pracownicy socjalni regularnie wykorzystują kontrakt socjalny w pracy z klientami pomocy społecznej.

11) organizowanie i świadczenie usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych, w miejscu zamieszkania, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi, a także świadczenie całodobowych usług opiekuńczych i bytowych w formie rodzinnych domów pomocy

Warunki przyznawania i odpłatności za usługi reguluje Uchwała Nr 23/IX/2024 Rady Gminy Zagnańsk z dnia 12 czerwca 2024 r. w sprawie określenia szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi, szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat, a także trybu ich pobierania, szczegółowych warunków przyznawania usług sąsiedzkich, ich wymiaru, zakresu i sposobu rozliczania wykonywania takich usług oraz rozszerzonego katalogu osób, dla których wsparcie w postaci usług sąsiedzkich będzie miało charakter uzupełniający.

W okresie od 1 stycznia do 9 lipca 2025 roku usługi opiekuńcze przyznano 10 osobom. Koszt 1 godziny usług to 30,50 zł. Pomoc świadczą 2 opiekunki zatrudnione w CUS Zagnańsk. Usługi opiekuńcze obejmowały pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb np.: robienie zakupów, utrzymanie czystości w mieszkaniu czy bezpośrednim otoczeniu klienta, przygotowywanie posiłków. Sprawdzone losowo wybrane akta o numerach decyzji: CUS-PS.5122.2910/1.WK.2025; CUS-PS.5122.7959.IS.2024; CUS-PS.5122.2755.WK.2025; CUS-PS.5122.8295.AM.2024; CUS-PS.5122.8238.1.IS.2024 – w wywiadzie w diagnozie sytuacji błędnie wyliczony dochód ogółem, w decyzji podano właściwą wysokość dochodu oraz właściwy procent odpłatności, pomoc przyznana zasadnie. W postanowieniu decyzji prawidłowo podano następujące informacje: okres, na jaki przyznano wsparcie, ilość godzin dziennie, pełny koszt 1 godziny oraz procentową i kwotową odpłatność za 1 godzinę usług, kto świadczy usługi, sposób i termin płatności. Szczegółowy zakres usług wpisano w uzasadnieniu decyzji.

W badanym okresie nie przyznano specjalistycznych usług opiekuńczych, ze względu na brak wniosków.

W Gminie Zagnańsk działa jeden rodzinny dom pomocy pod nazwą Rodzinny Dom Opieki, który dysponuje ośmioma miejscami. W okresie od 1 stycznia do 9 lipca 2025 r. w w/w placówce było 7 domowników, w dniach kontroli przebywały 4 osoby. Do RDP

znajdującego się poza terenem Gminy Zagnańsk, tj. w Domaszowicach gm. Masłów, został skierowany 1 mieszkaniec Gminy. Ustalono, że ostatnie kontrole Rodzinnego Domu Opieki w Zagnańsku pracownicy CUS przeprowadzili 16.10.2024 r. i 28.04.2025 r., czyli co najmniej raz na pół roku, co jest zgodne z § 8 ust. 1 rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 lipca 2024 r. w sprawie rodzinnych domów pomocy (Dz.U. z 2024 r. poz. 1129). Kontrole nie wykazały nieprawidłowości.

Sprawdzono akta o numerach decyzji: CUS-PS.5120.1814.MJ.2024 – osoba samotna, decyzja kierująca i CUS-PS.5120.820.KJ.2025 – decyzja zmieniająca odpłatność; CUS-PS.5120.1322.KJ.2025 – decyzja zmieniająca odpłatność; CUS-PS.5120.1320.KJ.2025 – decyzja zmieniająca odpłatność; CUS-PS.5120.1319.KJ.2025 – decyzja zmieniająca odpłatność; CUS-PS.5120.949.KJ.2025 – decyzja zmieniająca odpłatność. W podstawie prawnej decyzji nieprawidłowo przywołano przepisy ustawy o pomocy społecznej dotyczące domów pomocy społecznej, jak: art. 54, art. 59 i art. 60, natomiast nie wskazano art. 52 mówiącego o rodzinnych domach pomocy, właściwie powołano się na art. 61 odnoszący się do ustalania opłaty z tytułu pobytu w RDP. Ponadto w podstawie prawnej decyzji zmieniających odpłatność wydanych w 2025 r. przywołano nieaktualne rozporządzenie w sprawie rodzinnych domów pomocy, w tym: nazwę organu wydającego rozporządzenie, datę i publikator. W postanowieniach decyzji określono, że opłaty za pobyt wnosi klient oraz Gmina Zagnańsk, natomiast w aktach spraw osób posiadających wstępnych lub zstępnych brak wywiadów środowiskowych u osób zobowiązanych do ponoszenia odpłatności za pobyt w RDP, o których mowa w art. 61 ust. 1 pkt 2 ustawy o pomocy społecznej. W związku z tym nie można stwierdzić, czy wysokość opłaty ponoszona przez Gminę została wyliczona w sposób prawidłowy. Ponadto w decyzji nie poinformowano klienta o sposobie dokonywania opłat z tytułu pobytu w RDP, który jest określony w § 7 ust. 5 rozporządzenia w sprawie rodzinnych domów pomocy.

12) prowadzenie i zapewnienie miejsc w mieszkaniach treningowych lub wspomaganych

Na terenie Gminy Zagnańsk nie ma mieszkań treningowych ani wspomaganych. Nie wpływały również wnioski o taką formę pomocy.

13) dożywianie dzieci, w tym w ramach rządowego programu „Posilek w szkole i w domu”

Gmina wydała Uchwałę Nr 106/VIII/2023 Rady Gminy Zagnańsk w dniu 11 grudnia 2023 r. w sprawie podwyższenia kryterium dochodowego uprawniającego do przyznania nieodpłatnie pomocy oraz zasad zwrotu wydatków za świadczenia przez osoby objęte wieloletnim rządowym programem „Posilek w szkole i w domu” na lata 2024-2028.

W 2025 r. w ramach programu „Posiłek w szkole i w domu” pomoc w formie posiłku otrzymało 37 dzieci w szkołach na terenie Gminy i 2 poza jej terenem. Dożywianie na terenie Gminy w badanym okresie było prowadzone w 6 placówkach oświatowych, koszt posiłku wynosił 10 zł. Dożywianie poza terenem Gminy było prowadzone w 1 placówce, a koszt posiłku to 5 zł. Pozytywnym jest fakt, że dzieci otrzymują gorący posiłek, co jest zgodne z zasadami prawidłowego żywienia, a tym samym z celami programu „Posiłek w szkole i w domu”. Sprawdzono losowo wybrane akta świadczeniobiorców, na podstawie których wydano decyzje administracyjne o nr: CUS-PS.5113.7980.AM.2024; CUS-PS.5113.8201.AM.2024; CUS-PS.5113.7736.IS.2024; CUS-PS.5113.188.AM.2025; CUS-PS.5113.2747.EM.2025. W postanowieniach decyzji prawidłowo określano: kto jest świadczenioborcą, na jaki okres przyznano posiłki, miejsce ich wydawania oraz cenę jednostkową pomocy. Decyzje przyznające posiłek w szkole wydawane były w sposób właściwy, czyli w ramach roku budżetowego.

14) sprawienie pogrzebu, w tym osobom bezdomnym

W 2025 r. obowiązywała Uchwała Nr 20/2013 Rady Gminy Zagnańsk w dniu 6 marca 2023 r. w sprawie określenia zasad sprawiania pogrzebów oraz zwrotu kosztów pogrzebu poniesionych przez Gminę Zagnańsk, a następnie Uchwała Nr 31/IX/2025 Rady Gminy Zagnańsk w dniu 11 kwietnia 2025 r. w sprawie określenia zasad sprawiania pogrzebów oraz zwrotu kosztów pogrzebu realizowanych przez Gminę Zagnańsk. Brak spraw związanych z pochówkiem.

15) kierowanie do domu pomocy społecznej i ponoszenie odpłatności za pobyt mieszkańca gminy w tym domu

Z informacji przekazanych przez Dyrektora CUS wynika, że na dzień kontroli w DPS-ach przebywało 12 osób.

Ustalono, że kontrolowana jednostka dwóm osobom wydała decyzje kierujące do placówek zapewniających całodobową opiekę osobom niepełnosprawnym, przewlekle chorym lub osobom w podeszłym wieku. Sprawdzono akta w/w osób o numerach decyzji: GOPS-PS.5120.8863.AŻ.2022 – decyzja kierująca i ustalająca odpłatność i CUS-PS.5120.2185.KJ.2025 – decyzja zmieniająca wysokość odpłatności; CUS-PS.5120.263.KJ.2025 – decyzja kierująca i ustalająca odpłatność (Załącznik 5 – Kopie trzech decyzji administracyjnych kierujących do placówek zapewniających całodobową opiekę osobom niepełnosprawnym, przewlekle chorym lub osobom w podeszłym wieku zamiast do domu pomocy społecznej). W postanowieniach decyzji wskazano: placówkę, do której

skierowano osobę, miesięczny koszt utrzymania, miesięczną wysokość odpłatności z podziałem na mieszkańca i gminę oraz że jest to 70% dochodu mieszkańca. Stwierdzić należy, że decyzje te zostały wydane z rażącym naruszeniem prawa, ponieważ: 1) wnioski dotyczyły skierowania tych osób do domu pomocy społecznej; 2) w podstawach prawnych, postanowieniach i uzasadnieniach decyzji jednostka powoływała się na przepisy ustawy o pomocy społecznej dotyczące domów pomocy społecznej. Ustawa o pomocy społecznej nie przewiduje możliwości kierowania przez ośrodki pomocy społecznej/centra usług społecznych osób do placówek zapewniających całodobową opiekę – ani art. 17 i 18 mówiące o zadaniach gminy, ani art. 36 określający katalog świadczeń z pomocy społecznej nie dają OPS/CUS delegacji do takiego działania. Pobyt w placówce zapewniającej całodobową opiekę osobom niepełnosprawnym, przewlekłe chorym lub osobom w podeszłym wieku reguluje art. 68a pkt 1 lit. a ustawy o pomocy społecznej, zgodnie z którym podmiot prowadzący placówkę jest obowiązany prowadzić szczegółową dokumentację osób przebywających w placówce, zawierającą umowę o świadczenie usług w placówce. Dodatkowo w podstawie prawnej w/w decyzji podano nieprawidłową nazwę organu wydającego rozporządzenie w sprawie domów pomocy społecznej i datę jego wydania.

16) pomoc osobom mającym trudności w przystosowaniu się do życia po zwolnieniu z zakładu karnego

W 2025 r. 1 osobie udzielono wsparcia z w/w powodu w postaci zasiłku okresowego i celowego z programu dożywiania. Sprawdzono akta i decyzje: na zasiłek okresowy CUS-PS.5101.2946.IS.2025, w postanowieniu decyzji prawidłowo podano wysokość przyznanej pomocy, okres na jaki jej udzielono, z jakiego powodu oraz sposób i termin realizacji; na zasiłek celowy CUS-PS.5102.2944.IS.2025 – w podstawie prawnej brak przepisu ustawy o pomocy społecznej wskazującego, że pomoc przyznana została w związku z trudnościami w przystosowaniu się do życia po zwolnieniu z zakładu karnego.

17) przyznawanie i wypłacanie zasiłków stałych

W 2025 r. pomoc w formie zasiłku stałego przyznano i wypłacono 67 osobom. Kontroli poddano losowo wybrane akta, na podstawie których wydano decyzje nr: CUS-PS.5100.2401.WK.2025; CUS-PS.5100.297.IS.2025; CUS-PS.5100.23.EM.2025; CUS-PS.5100.94.KJ.2025; CUS-PS.5100.1281.EM.2025. W postanowieniach decyzji prawidłowo podawano: wysokość przyznanej pomocy, okres na jaki jej udzielono oraz sposób i termin wypłaty świadczenia. Do decyzji dołączany jest harmonogram wypłat na bieżący rok. Informacja o tym, że zasiłkobiorca w okresie pobierania zasiłku stałego będzie objęty

ubezpieczeniem zdrowotnym jest przesyłana odrębnym pismem. Zgodnie z art. 107 ust. 4 ustawy o pomocy społecznej sporządzano aktualizacje wywiadów środowiskowych nie rzadziej, niż co 6 miesięcy, mimo braku zmiany danych.

18) opłacanie składek na ubezpieczenie zdrowotne określonych w przepisach o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych

W okresie od 1 stycznia 2025 r. do dnia kontroli składki na ubezpieczenie zdrowotne są opłacane dla 60 osób. Ośrodek opłacał składki na ubezpieczenie zdrowotne na podstawie art. 17 ust. 1 pkt 20 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej oraz art. 66 ust. 1 pkt 26 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 roku o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

2. Zadania własne gminy:

1) przyznawanie i wypłacanie zasiłków specjalnych celowych

W 2025 r. do dnia kontroli pomocą w formie specjalnego zasiłku celowego objęto 6 osób. Pomoc przyznawano w szczególności na częściowe pokrycie kosztów zakupu leków i leczenia. Podczas kontroli sprawdzono losowo wybrane akta świadczeniobiorców o numerach decyzji administracyjnych: CUS-PS.5102.702.IS.2025; CUS-PS.5102.2974.EM.2025; CUS-PS.5102.1772.IS.2025; CUS-PS.5102.1056.WK.2025; CUS-PS.5102.540.KJ.2025. W postanowieniach decyzji prawidłowo określano: wysokość przyznanej pomocy, cel na jaki udzielono świadczenia oraz sposób i termin wypłaty.

2) przyznawanie i wypłacanie pomocy na ekonomiczne usamodzielnienie w formie zasiłków, pożyczek oraz pomocy w naturze

Zadanie nie było realizowane ze względu na brak potrzeb.

3) organizowanie i świadczenie usług opiekuńczych w formie usług sąsiedzkich

Obecnie usługi opiekuńcze w formie usług sąsiedzkich nie są świadczone ze środków własnych gminy, natomiast Centrum Usług Społecznych w Zagnańsku otrzymało dofinansowanie na ich realizację w ramach rządowego programu Korpus Wsparcia Seniorów.

- 4) *prowadzenie i zapewnienie miejsc w domach pomocy społecznej i ośrodkach wsparcia o zasięgu gminnym oraz kierowanie do nich osób wymagających opieki*

Gmina nie prowadzi domów pomocy społecznej. Osoby wymagające skierowania do DPS są umieszczane w placówkach prowadzonych poza terenem Gminy.

Na terenie Gminy Zagnańsk funkcjonują 4 Kluby Seniora finansowane ze środków własnych, w miejscowościach: Zagnańsk, Jaworze, Chrusty i Samsonów. Wsparciem objętych jest 65 osób

- 5) *opracowanie i realizacja projektów socjalnych*

Nie realizowano zadania.

- 6) *przyznawanie i realizacja usług wsparcia krótkoterminowego w domach pomocy społecznej*

Zadanie nie było realizowane ze względu na brak potrzeb.

- 7) *podejmowanie innych zadań z zakresu pomocy społecznej wynikających z rozeznaczonych potrzeb gminy, w tym tworzenie i realizacja programów osłonowych*

Centrum Usług Społecznych w Zagnańsku uczestniczy w ogólnopolskim programie rządowym Karta Dużej Rodziny, z którego w okresie 01.01.-09.07.2025 r. skorzystały 44 osoby.

Ponadto CUS w Zagnańsku bierze udział w następujących projektach:

- 1) „Ogólnopolska Karta Seniora” Manko, w 2025 r. wydano 107 kart. Łącznie wydano 478 sztuk kart seniora w okresie od 2019 roku do 09.07.2025 roku.
- 2) „Świetlice-Rodzina-Wsparcie” realizowany w ramach programu regionalnego Fundusze Europejskie dla Świętokrzyskiego 2021-2027, współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego Plus, Priorytet 9. Usługi społeczne i zdrowotne Działanie 9.5 Wsparcie rodzin oraz pieczy zastępczej. Wsparciem objętych jest 75 dzieci w wieku 6-15 lat uczęszczających do szkół podstawowych z terenu Gminy Zagnańsk oraz 9 rodziców/opiekunów prawnych dzieci zgłaszanych do trzech nowo powstałych świetlic. Zadania realizowane w ramach projektu: utworzenie i uruchomienie trzech nowych świetlic środowiskowych w miejscowościach: Chrusty, Tumlin i Kajetanów – w sumie 45 miejsc; wsparcie działalności dwóch istniejących świetlic środowiskowych w miejscowości Zagnańsk i Samsonów; przeprowadzenie zajęć dodatkowych mających na celu rozwój oraz wsparcie rodzin z terenu gminy Zagnańsk i zakup pomocy do zajęć.
- 3) „Tworzenie lokalnych systemów wsparcia dla seniorów” realizowany w ramach programu regionalnego Fundusze Europejskie dla Świętokrzyskiego 2021-2027 i współfinansowany

ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego Plus, Priorytet 9. Usługi społeczne i zdrowotne Działanie 09.04 Zwiększenie dostępności usług społecznych i zdrowotnych. Głównym celem projektu jest wypracowanie systemu koordynacji świadczenia usług społecznych i zdrowotnych dla osób potrzebujących wsparcia – seniorów (osób 60+) poprzez ułatwienie im dostępu do usług społecznych i zdrowotnych. Oferowane formy wsparcia dla uczestników to:

- usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania dla osób potrzebujących wsparcia w codziennym funkcjonowaniu,
- usługi asystenckie dla osób starszych w tym z niepełnosprawnością,
- specjalistyczne usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania – usługi fizjoterapeuty/rehabilitanta,
- sąsiedzkie usługi opiekuńcze,
- pakiety rehabilitacyjne: zajęcia nordic walking z instruktorem, cotygodniowe zajęcia na basenie,
- pomoc terapeutyczna: zajęcia z ziołolecznictwa, lecznicze kąpiele solankowo-siarczkowe w Solcu-Zdroju, masaże kliniczne,
- edukacyjne spotkania integracyjne wraz z działaniami prozdrowotnymi zapobiegające utracie kondycji psychofizycznej mające na celu zapewnienie kontaktów z otoczeniem, udział w wydarzeniach kulturalnych, rekreacyjno-sportowych (transport, ubezpieczenie, wyżywienie, bilety wstępu) – wyjazdy na Św. Krzyż i do Nowej Słupi, do Osady Średniowiecznej w Bielinach, do Krakowa wraz z prelekcjami zdrowotnymi np. na temat diety.

8) *współpraca z powiatowym urzędem pracy w zakresie upowszechniania ofert pracy oraz informacji o wolnych miejscach pracy, upowszechniania informacji o usługach poradnictwa zawodowego i o szkoleniach oraz realizacji Programu Aktywizacja i Integracja, o którym mowa w przepisach o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy*

Ośrodek systematycznie współpracuje z Powiatowym Urzędem Pracy i prowadzi działania w zakresie aktywizacji zawodowej bezrobotnych. Pracownicy socjalni przeprowadzają konsultacje z pracownikami PUP dotyczące klientów, rozpowszechniają otrzymane z Urzędu Pracy oferty pracy, zachęcają do udziału w szkoleniach i poradnictwie zawodowym oraz współpracują z PUP w związku z realizacją zadania Prace Społecznie Użyteczne.

3. Zadania zlecone z zakresu administracji rządowej:

1) organizowanie i świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi

W 2025 r. do dnia kontroli pomocą objęto 5 dzieci, wydano 4 decyzje przyznające świadczenie. Usługi wykonują specjaliści z zakresu: logopedii, pedagogiki, psychologii, terapii SI, zatrudnieni na podstawie umów zleceń jako pracownicy firmy zewnętrznej lub osoby fizyczne. W dniach kontroli pomoc świadczyło 5 specjalistów. Koszt 1 godziny usług został określony Zarządzeniem Nr 32/2025 Wójta Gminy Zagnańsk z dnia 17.02.2025 r. w sprawie: ustalenia ceny 1 godziny specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi, w tym dla dzieci chorych na autyzm i afazję w 2025 r. (Załącznik 6 – Kopia Zarządzenia). Koszt usług wynosił 43,70 zł oraz dla dzieci chorych na autyzm i afazję – 50,60 zł. Zarządzenie zostało wydane niezgodnie z § 4 ust. 4 rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 22 września 2005 r. w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych (t.j. Dz.U. z 2024 r. poz. 816), który wskazuje, że „cenę 1 godziny zegarowej specjalistycznych usług dla osób z zaburzeniami psychicznymi ustala ośrodek pomocy społecznej albo centrum usług społecznych (...) Cenę ustala się na podstawie analizy kosztów realizacji tego zadania lub wynika ona z umowy zawartej przez ośrodek pomocy społecznej lub centrum usług społecznych z podmiotem przyjmującym zlecenie realizacji zadania.”

Sprawdzono akta o numerach decyzji: CUS-PS.5122.858.EM.2025; CUS-PS.5122.1768.IS.2025; CUS-PS.5122.1075.IS.2025 – 2 dzieci, w wywiadzie w diagnozie sytuacji rodziny w punkcie dotyczącym sytuacji dochodowej błędnie podano dochód ogółem rodziny, który nie wynika z dochodów częściowych; CUS-PS.5122.544.WK.2025 – w wywiadzie w diagnozie sytuacji rodziny w punkcie dotyczącym sytuacji dochodowej wpisano niewłaściwą kwotę świadczenia pielęgnacyjnego, kwota ogółem była prawidłowa. Ponadto w niniejszej decyzji stwierdzono, że w postanowieniu został wskazany podmiot mający świadczyć usługi w zakresie terapii SI, natomiast ustalono (Załącznik 7 – Wyjaśnienia), że CUS nie zawarł umowy z w/w podmiotem ze względu na brak pełnej dokumentacji wymaganej w rozporządzeniu, o czym nie został poinformowany pracownik wydający decyzję, ofertę złożyła inna osoba, która posiadała kwalifikacje i wydano decyzję zmieniającą CUS-PS.5122.2274.WK.2025. W postanowieniach decyzji prawidłowo wskazano: okres, na jaki przyznano wsparcie, zakres usług, ilość godzin tygodniowo i miesięcznie, pełny koszt 1 godziny oraz procentową i kwotową odpłatność za 1 godzinę usług, kto świadczy usługi, sposób i termin płatności albo informację o zwolnieniu z odpłatności.

- 2) *przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków związanych z kłęską żywiołową lub ekologiczną*

Zadanie nie było realizowane ze względu na brak potrzeb.

- 3) *prowadzenie i rozwój infrastruktury ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi*

Zadanie nie było realizowane ze względu na brak potrzeb.

- 4) *realizacja zadań wynikających z rządowych programów pomocy społecznej, mających na celu ochronę poziomu życia osób, rodzin i grup społecznych oraz rozwój specjalistycznego wsparcia*

CUS realizował następujące programy rządowe:

- „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego edycja 2025 – pomoc otrzymało 99 osób, w tym 11 dzieci;
- „Opieka wytchnieniowa” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego edycja 2025 – wsparciem objęto 25 opiekunów;
- „Korpus Wsparcia Seniorów” edycja 2025: w ramach modułu I zatrudniono 6 opiekunek z pomocy sąsiedzkiej, w ramach modułu II zakupiono 25 opasek bezpieczeństwa połączonych z usługą operatora pomocy. Dodatkowo z kosztów własnych CUS realizuje usługę opaski bezpieczeństwa połączonej z usługą operatora pomocy dla 20 mieszkańców Gminy.

- 5) *przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych, a także udzielanie schronienia, posiłku oraz niezbędnego ubrania cudzoziemcom i osobom, o których mowa w art. 5a*

Zadanie nie było realizowane ze względu na brak potrzeb.

- 6) *przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych, a także udzielanie schronienia oraz zapewnianie posiłku i niezbędnego ubrania cudzoziemcom, którym udzielono zgody na pobyt ze względów humanitarnych lub zgody na pobyt tolerowany na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej*

Zadanie nie było realizowane ze względu na brak potrzeb.

- 7) *wypłacanie wynagrodzenia za sprawowanie opieki*

Zadanie nie było realizowane ze względu na brak potrzeb.

Podsumowując:

Warunki lokalowe Centrum dają klientom możliwość swobodnego przedstawiania swoich problemów w warunkach chroniących ich prywatność.

Dyrektor Centrum posiada kwalifikacje określone w art. 25 ust. 2 ustawy o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych, w tym wskazane w art. 122 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej. Pracownicy socjalni oraz osoby świadczące specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi legitymują się również właściwymi kwalifikacjami na zajmowanych stanowiskach.

Stan zatrudnienia pracowników socjalnych na dzień kontroli jest zgodny z art. 110 ust. 11 i 12 ustawy o pomocy społecznej: w Ośrodku zatrudnionych jest 5 pracowników socjalnych na pełny etat realizujących pracę socjalną w terenie i na jednego pracownika socjalnego przypadają 33 rodziny i osoby samotnie gospodarujące.

Głównymi problemami występującymi w środowisku, wymagającymi interwencji CUS, jest długotrwała lub ciężka choroba, niepełnosprawność oraz bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego.

W skontrolowanych aktach znajdowały się wymagane dokumenty niezbędne do ustalenia sytuacji rodzinnej, zdrowotnej i materialnej osoby lub rodziny, m.in.: oświadczenia klienta o dochodach, oświadczenia o stanie majątkowym, odcinki rent/emerytur, zaświadczenia z ZUS, decyzje KRUS, raport z systemu PUP, klauzula RODO, orzeczenia o niepełnosprawności, faktury za leki, karty leczenia szpitalnego.

Wnioski o przyznanie pomocy opatrzone są pieczęcią z datą wpływu, kopie dokumentów – za zgodność z oryginałem, wywiady środowiskowe zawierają podpis i pieczętę pracownika socjalnego oraz podpis klienta.

Informacja o tym, że zasiłkobiorca w okresie pobierania zasiłku stałego będzie objęty ubezpieczeniem zdrowotnym jest przesyłana odrębnym pismem.

Pracownicy socjalni regularnie wykorzystują kontrakt socjalny w pracy z klientami pomocy społecznej.

W podstawie prawnej skontrolowanych decyzji administracyjnych przywołano aktualne publikatory ustawy o pomocy społecznej, kodeksu postępowania administracyjnego, a także rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 12 lipca 2024 roku w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej i upoważnienie Wójta dla Dyrektora CUS do wydawania decyzji w zakresie pomocy społecznej. Dodatkowo w decyzjach dotyczących dożywiania przywołano Uchwałę Nr 149 Rady Ministrów z dnia 23 sierpnia 2023 r. w sprawie ustanowienia wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2024-2028 i Uchwałę Rady Gminy w sprawie

podniesienia kryterium dochodowego. Natomiast nie we wszystkich formach pomocy stosowane są właściwe przepisy ustawy o pomocy społecznej.

W sprawdzonych decyzjach administracyjnych zespół kontrolny odnotował, że decyzjom, których termin realizacji przypadał przed dniem ich uprawomocnienia się, w sposób prawidłowy informowano stronę o nadaniu rygoru natychmiastowej wykonalności: w podstawie prawnej przywołano art. 108 kodeksu postępowania administracyjnego, w sentencji informowano, że decyzji nadano rygor natychmiastowej wykonalności, w uzasadnieniu zastosowano zapis, że decyzji nadano rygor natychmiastowej wykonalności z uwagi na jeden z powodów wymienionych w art. 108 § 1 k.p.a.

Uzasadnienia zawierały szczegółowe informacje o sytuacji faktycznej i prawnej osoby lub rodziny wnioskującej o pomoc, mające wpływ na formę i wysokość przyznanych świadczeń lub usług.

W pouczeniu decyzji strony informowane były o możliwości wniesienia odwołania do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Kielcach w ustawowo przyjętym terminie oraz o możliwości zrzeczenia się prawa do wniesienia odwołania.

Decyzje przyznające posiłek dla dzieci w ramach rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” wydawane były w sposób właściwy, czyli w ramach roku budżetowego.

Zespół inspektorów nie wniósł zastrzeżeń do zasadności udzielonego wsparcia.

VI. Zakres, przyczyny i skutki stwierdzonych nieprawidłowości.

Działalność kontrolowanej jednostki w zakresie objętym kontrolą **ocenia się pozytywnie z nieprawidłowościami.**

W toku kontroli stwierdzono następujące nieprawidłowości i uchybienia:

1. Kontrolowana jednostka dwóm osobom wydała decyzje kierujące do placówek zapewniających całodobową opiekę osobom niepełnosprawnym, przewlekle chorym lub osobom w podeszłym wieku. Decyzje te zostały wydane z rażącym naruszeniem prawa, ponieważ: 1) wnioski dotyczyły skierowania tych osób do domu pomocy społecznej; 2) w podstawach prawnych, postanowieniach i uzasadnieniach decyzji jednostka powoływała się na przepisy ustawy o pomocy społecznej dotyczące domów pomocy społecznej. Ustawa o pomocy społecznej nie przewiduje możliwości kierowania przez ośrodki pomocy społecznej/centra usług społecznych osób do placówek zapewniających całodobową opiekę – ani art. 17 i 18 mówiące o zadaniach gminy, ani art. 36 określający katalog świadczeń z pomocy społecznej nie dają OPS/CUS delegacji do takiego działania. Pobyt w placówce zapewniającej całodobową opiekę osobom niepełnosprawnym, przewlekle chorym lub osobom w podeszłym wieku

reguluje art. 68a pkt 1 lit. a ustawy o pomocy społecznej, zgodnie z którym podmiot prowadzący placówkę jest obowiązany prowadzić szczegółową dokumentację osób przebywających w placówce, zawierającą umowę o świadczenie usług w placówce.

2. W postanowieniach decyzji kierujących do rodzinnych domów pomocy określono, że opłaty za pobyt wnosi klient oraz Gmina Zagnańsk, natomiast w aktach spraw osób posiadających wstępnych lub zstępnych brak wywiadów środowiskowych u osób zobowiązanych do ponoszenia odpłatności, o których mowa w art. 61 ust. 1 pkt 2 ustawy o pomocy społecznej. W związku z tym nie można stwierdzić, czy wysokość opłaty ponoszona przez Gminę została wyliczona w sposób prawidłowy.
3. Struktura organizacyjna CUS dotycząca Działu Pomocy Społecznej, Wspierania Rodziny i Świadczeń jest niezgodna z art. 23 ust. 2 pkt 2 i ust. 3 ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych (Dz.U. z 2019 r. poz. 1818 ze zm.), ponieważ w jego skład wchodzi Zespół Realizacji Świadczeń Rodzinnych i Alimentacyjnych, który zajmuje się zadaniami innymi niż zadania z zakresu pomocy społecznej.
4. Kierownik Działu Pomocy Społecznej, Wspierania Rodziny i Świadczeń – organizator pomocy społecznej jest równocześnie Kierownikiem Klubów Seniorów. Zgodnie z art. 122 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej, każda jednostka organizacyjna pomocy społecznej, jaką są kluby seniora, powinna mieć osobę kierującą tą jednostką. Ponadto w strukturze organizacyjnej CUS Kluby Seniora znajdują się w innym Dziale, który podlega innemu Kierownikowi. A zatem osoba będąca Kierownikiem Działu Pomocy Społecznej, Wspierania Rodziny i Świadczeń – organizator pomocy społecznej, jako Kierownik Klubów Seniora jednocześnie podlega Kierownikowi Działu Organizowania Usług społecznych – organizator usług społecznych.
5. W podstawie prawnej decyzji kierujących do rodzinnych domów pomocy nieprawidłowo przywołano przepisy ustawy o pomocy społecznej dotyczące domów pomocy społecznej, jak: art. 54, art. 59 i art. 60, natomiast nie wskazano art. 52 mówiącego o rodzinnych domach pomocy.
6. W podstawie prawnej decyzji dotyczących rodzinnych domów pomocy wydanych w 2025 r. przywołano nieaktualne rozporządzenie w sprawie rodzinnych domów pomocy, w tym: nazwę organu wydającego rozporządzenie, datę i publikator.
7. W decyzjach kierujących do rodzinnych domów pomocy nie poinformowano klientów o sposobie dokonywania opłat z tytułu pobytu w RDP, który jest określony w § 7 ust. 5 rozporządzenia w sprawie rodzinnych domów pomocy.

8. W podstawie prawnej decyzji na zasiłek celowy dla osoby, która opuściła zakład karny brak przepisu ustawy o pomocy społecznej wskazującego, że pomoc przyznana została w związku z trudnościami w przystosowaniu się do życia po zwolnieniu z zakładu karnego.
9. W postanowieniu decyzji na zasiłki celowe na zakup posiłku lub żywności w ramach rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” brak informacji, że świadczenie ma charakter zasiłku celowego.
10. W postanowieniu decyzji na specjalistyczne usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi został wskazany podmiot mający świadczyć usługi w zakresie terapii SI, z którym CUS nie zawarł umowy, tylko z inną osobą, która posiadała kwalifikacje i wydano decyzję zmieniającą.
11. Zostało wydane Zarządzenie Nr 32/2025 Wójta Gminy Zagnańsk z dnia 17.02.2025 r. w sprawie: ustalenia ceny 1 godziny specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi, co jest niezgodne z § 4 ust. 4 rozporządzenia w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych.
12. W kilku formach pomocy tj: zasiłki celowe, usługi opiekuńcze, specjalistyczne usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi, w rodzinnych wywiadach środowiskowych stwierdzono błędy rachunkowe przy wyliczaniu dochodu osoby/rodziny.

VII. Pouczenie o prawie i terminie zgłoszenia zastrzeżeń do ustaleń zawartych w protokole kontroli oraz o prawie do odmowy podpisania protokołu.

Kierownik jednostki podlegającej kontroli może odmówić podpisania protokołu kontroli, składając w terminie 7 dni od dnia jego otrzymania, wyjaśnienie przyczyny tej odmowy. Odmowa podpisania protokołu kontroli nie stanowi przeszkody do podpisania protokołu przez zespół inspektorów i sporządzenia zaleceń pokontrolnych. Kierownikowi jednostki podlegającej kontroli przysługuje prawo zgłoszenia, przed podpisaniem protokołu kontroli, umotywowanych zastrzeżeń dotyczących ustaleń zawartych w protokole. Zastrzeżenia zgłasza się na piśmie do dyrektora właściwego, do spraw pomocy społecznej wydziału urzędu wojewódzkiego w terminie 7 dni od dnia otrzymania protokołu. W przypadku zgłoszenia zastrzeżeń do protokołu kontroli, termin odmowy podpisania protokołu wraz z podaniem jej przyczyn biegnie od dnia doręczenia kierownikowi jednostki podlegającej kontroli stanowiska dyrektora właściwego do spraw pomocy społecznej wydziału urzędu wojewódzkiego wobec zastrzeżeń. Pisemne zastrzeżenia do ustaleń zawartych w protokole kontroli są poddawane analizie przez kontrolujący daną jednostkę zespół inspektorów.

Protokół sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, jeden egzemplarz za poświadczeniem odbioru otrzymuje Kierownik jednostki podlegającej kontroli, drugi włącza się do akt kontroli.

Załączniki do protokołu:

1. Ustalenia dotyczące sposobu realizacji zadań z zakresu pomocy społecznej.
2. Tabela dotycząca osób zatrudnionych w kontrolowanej jednostce, które realizują zadania z zakresu pomocy społecznej.
3. Porozumienie zmieniające warunki pracy i płacy.
4. Protokół przyjęcia ustnych wyjaśnień dot. przyznania zasiłku celowego na dwa miesiące.
5. Kopie trzech decyzji administracyjnych kierujących do placówek zapewniających całodobową opiekę osobom niepełnosprawnym, przewlekle chorym lub osobom w podeszłym wieku zamiast do domu pomocy społecznej.
6. Kopia Zarządzenia Nr 32/2025 Wójta Gminy Zagnańsk z dnia 17.02.2025 r. w sprawie: ustalenia ceny 1 godziny specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi, w tym dla dzieci chorych na autyzm i afazję w 2025 roku.
7. Wyjaśnienia dot. przyznania specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi.

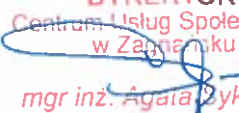
Protokół podpisali:

Ze strony kontrolującej:

1. Katarzyna Wach
2. Magdalena Pracon

Kielce, dnia 3 września 2025 r.

Ze strony kontrolowanej:

DYREKTOR
Centrum Usług Społecznych
w Zagnańsku

mgr inż. Agata Dykulska

Data i podpis

**Centrum Usług Społecznych
w Zagnańsku**
26-050 Zagnańsk, ul. Turystyczna 86
tel. 41 311 31 35, 41 300 14 44

Z up. WOJEWODY ŚWIĘTOKRZYSKIEGO

Renata Persońska
DIREKTOR

Wydziału Polityki Społecznej i Zdrowia

ŚWIĘTOKRZYSKI

URZĄD WOJEWÓDZKI W KIELCACH

Wydział Polityki Społecznej i Zdrowia

ul. IX Wieków Kielc 3, 25-516 Kielce